

T. B. M. M.**TUTANAK DERGİSİ****83 üncü Birleşim****13 Nisan 2005 Çarşamba**

3.- *Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/989) (S. Sayısı: 861) (x)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Komisyon raporu 861 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Trabzon Milletvekili Akif Hamzaçebi; AK Parti Grubu adına, İzmir Milletvekili Fazıl Karaman; şahısları adına, Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan ve İstanbul Milletvekili Ali Kemal Kumkumoğlu'nun söz talepleri vardır.

İlk konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Trabzon Milletvekili Akif Hamzaçebi'dir.

Sayın Hamzaçebi, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika Sayın Hamzaçebi.

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Yasa Tasarısı hakkında, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım; sözlerime başlarken, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, gelir idaresinin yeniden yapılanması veya güçlü bir gelir idaresi kurulması konusu, uzun yıllardır Türkiye'nin gündeminde yer almaktadır. Gelir idaresi konusu, sadece kamunun ihtiyaç duyduğu gelirlerin sağlanması açısından değil, aynı zamanda, uygulanan vergi politikaları aracılığıyla ekonomi üzerinde yaratılan etkiler açısından da son derece önemlidir.

Gelir idaresi, kâğıt üzerinde, yani, mevzuatta yer alan vergi sistemi ile uygulamada var olan, yani, uygulanan vergi sistemi arasındaki farkın en temel belirleyicisidir. Yani, hep söylediğimiz "kanunları yapmak önemli değil, önemli olan uygulamadır" lafının gerisinde yatan kavram, güçlü gelir idaresidir. Bir diğer anlatımla, yasal metinlerdeki düzenlemeler, gelir idaresi aracılığıyla hayata geçirilmekte, yani, uygulanmaktadır. İşte, bu uygulamanın niteliği, kalitesi, en az vergi kanunlarının, vergi politikasının niteliği ve kalitesi kadar önemlidir. Sadece bu bakış açısı bile, gelir idaresi konusunun ne kadar önemli olduğunu göstermeye yeter sanıyorum.

Bu noktada, genel olarak üzerinde uzlaşma sağlanan bir husus da şudur: Vergi idaresinde veya bir diğer adıyla gelir idaresinde bir değişikliğe gitmeksizin, yani, bu idareyi güçlendirici yönde bir yapısal değişikliğe gitmeksizin, vergi politikalarındaki radikal değişikliklerin uygulama şansı veya başarı şansı olmadığıdır. Özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından, bu husus çok daha belirgindir. Vergi politikası ile vergi idaresinin birbirinden ayrılması, bu birleşik yapının ayrıştırılması, gelişmekte olan ülkelerde çok daha önem taşımaktadır. Esasen, bu

durum, yapısal bir problemi de gösterir. Nitekim, gelişmekte olan ülkelerde, yapısal reform programlarının merkezinde yer alan unsurlardan birisinin, bu vergi politikası birimi ile vergi uygulaması biriminin birbirinden ayrılacak olması bir tesadüf değildir. Kuşkusuz, en iyi gelir idaresi en çok geliri toplayan idare değildir. Toplanan gelirin seviyesi kadar, bu gelirin nasıl toplandığı da son derece önemlidir. Söz konusu gelirin toplanması sırasında vergi idaresi ile mükellef ilişkileri, günümüzde, son yıllarda oldukça tartışılmakta ve bu noktada vergi idaresinin çok daha kaliteli hizmet sunması mükellefler tarafından arzu edilmektedir.

BAŞKAN - Sayın Hamzaçebi, birkaç saniyenizi rica edeyim.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, şu anda Genel Kurulda bulunan arkadaşlarım, çok önemli bir yasa tasarısını görüşüyoruz ve bu hususta da, şu anda, uzman olan bir arkadaşımız konuşuyor; lütfen, sükûnetle dinleyelim.

Buyurun, Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüzde çok sıkça kullandığımız küreselleşme kavramı yaşamımızın her alanını nasıl etkiliyorsa, vergi idaresi de bu etkilenmeden payını almaktadır. Bir yandan teknolojik gelişmeler, bir yandan bu teknolojik gelişmeler çerçevesinde ve küreselleşmenin diğer etkileri çerçevesinde ulaşım ve iletişim maliyetlerinin düşmesi gibi faktörlerin sonucunda, sermaye, giderek, coğrafi sınır kavramını tanımamakta ve sermayenin ülkeler arasındaki akışkanlığı artmaktadır. Buna yönelik olarak, bunu dikkate alan ülkeler, daha uygun bir yatırım ortamı için bu yönde teşvikler vermekte ve bu teşviklerin başlıcası da oran indirimleri olmaktadır. Oran indirimleri son derece önemli bir sonuç yaratmaktadır. Bu, son yıllarda gündemimizde olan konulardan bir tanesidir. Bu tip, daha iyi bir yatırım ortamı yaratmak amacıyla Kurumlar Vergisi ve Gelir Vergisi oranlarında indirim son derece önemli olmaktadır. Yine, bu indirimler bir vergi rekabeti olduğunu ortaya koymaktadır. Gerçekten, ülkeler, sermayeyi kendilerine çekebilmek için, daha iyi bir yatırım ortamı yaratabilmek için, oran indirimleri başta olmak üzere, birçok vergisel düzenlemeleri yapmak suretiyle bir vergi rekabeti içerisine girmektedirler.

Vergi rekabeti kavramının doğal olarak yarattığı bir diğer sorun, emek üzerinde ağırlaşan bir vergi yükü oluşmaktadır. Sadece Türkiye'de değil, gelişmiş ülkelerde, bu, kendisini vergi rekabeti içerisinde bulan ülkelerde emek üzerindeki vergi yükü ağırlaşmaktadır. Bu, ülkelerin karşı karşıya olduğu bir diğer sorundur.

Zararlı rekabetin önlenmesi çabaları vardır. Çokuluslu şirketlerin dünya ekonomisi içerisinde oldukça önemli yer tutuyor olmaları nedeniyle transfer fiyatlaması ve benzeri konular, yine, vergi idarelerinin uğraştığı temel sorunlardandır. Elektronik ticaretin vergilenmesi, yine, artan uluslararası işbirliği ihtiyacı, bütün gelişmiş veya gelişmekte olan ülke vergi idarelerinin gündeminde olan konulardır.

Bu gelişmelere paralel olarak, tabii ki, vergi sistemleri de ve bu bağlamda vergi idareleri de yeniden yapılanma ihtiyacı duymaktadır. Nitekim, gelir idaresi konusunda uluslararası alanda yaşanan gelişmelere baktığımızda, özellikle son yirmi yılda, gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde gelir idareleri yapılanması konusunda birtakım eğilimlerin öne çıktığını görüyoruz. Nedir bu eğilimler; başlıca üç eğilimden söz edilebilir. Birincisi, vergi türü örgütlenmeyi,

vergilere bağılı olarak örgütlenmeyi bir yana bırakarak fonksiyonel örgütlenmeye veya mükellef gruplarına göre örgütlenmeye doğru gitmektedirler. Bu, şüphesiz tek başına hâkim bir eğilim değildir; ama, güçlü bir eğilim olduğunu, bunun, söylemek mümkündür.

Yine, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, gelir idarelerinde, vergi politikasının oluşturulması birimi ile verginin uygulanması, o vergi mevzuatının uygulanması birimi birbirinden ayrılmaktadır. OECD ülkelerinin yaklaşık yarısında vergi politikası birimi ile vergi uygulaması birbirinden ayrılmıştır. Bu da son derece önemlidir.

Yine, vergi idarelerinin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde bir diğer özelliği -ki, bu da bir hâkim eğilim olarak ortaya çıkmaktadır- daha güçlü bir vergi idaresi kurulmaktadır. Yapılanma şekli ne olursa olsun, özerk olabilir, yarı özerk olabilir veya farklı bir yapılanma olabilir, gelir idaresini daha güçlü kılma yönünde ülkelerin bir eğilimi vardır. Bu da bir hâkim eğilimdir.

Özerklikten ne amaçlanmaktadır; başlıca iki şey amaçlanır özerklikten. Birincisi, kamu yönetimi hemen her ülkede biraz yavaş işlemektedir. Onun birtakım kuralları, daha esnek, daha çabuk hareket etmek isteyen bazı birimler için zorluklar yaratabilir; personel politikasında zorluk yaratabilir, bu çerçevede nitelikli insan kaynağına ulaşmakta bu idareler güçlük çekebilir. İkincisi, önemli yatırım harcamalarını gerçekleştirmek durumunda olabilirler; genel kurallar bunlara engel olabilir. Bu noktalarda, bu idarelere, yine, genel sistemden çok fazla sapma olmaksızın birtakım esneklikleri tanımak gerekir. Özerklikten veya yarı özerklikten kastın birinci nedeni budur. İkincisi de, vergi uygulamasında siyasetin etkisini biraz daha azaltmaktır.

Vergi politikası birimi, bu ülkelerde, gelir idaresini güçlü kılan ülkelerde, maliye bakanlığı içinde yer alır; çünkü, politika, hükümetin karar vereceği bir konudur; hangi vergiyi nasıl alacaktır; oranları yükseltecek midir, indirecek midir; bunlara tamamen hükümetler karar verecektir. Doğal olarak vergi politikası birimi maliye bakanlığı içerisinde olacaktır; ancak, vergi uygulaması, bu oluşturulan politikanın, buna göre çıkarılan yasaların uygulanması, biraz daha özerk kılınan bir birim tarafından yerine getirilir. Bu, yine maliye bakanlığına bağılı bir birimdir; ama, bunun uygulamalarına veya personel atamalarına siyaset o kadar karışmaz. Neden; karışırsa, orada, artık, kararlar, teknik zorunluluklara göre değil, siyasetin gereklerine göre alınmak zorunda kalınabilir. Bu da uygulamanın tarafsızlığını ve kalitesini bozar.

Türkiye'de gelir idaresinin yapılanması da yaklaşık 1960'lı yıllardan beri gündemdedir. 1960'lardan beri, Türkiye'de gelir idaresinin yeniden yapılanması konusu vardır. Bu konu, 2000'li yıllardan bu yana daha çok tartışılmaya başlandı, daha çok Türkiye'nin gündeminde yer almaya başladı. Önceki yıllarda da bu tartışmalar vardı; ama, toplumun bu kadar gündeminde yer almıyordu. Neden yer almıyordu; geçmişte baktığımızda, özellikle 1980'li yıllarda vergi politikası biraz ikinci plana itilmişti, kamu finansmanı "vergi olmazsa borçla olur" anlayışıyla biraz borçlanmaya dayandırılmıştı ve vergi yükünün Türkiye'de en düşük olduğu yıllardır 1980'li yıllar. 1990'lı yıllarla birlikte vergi yükü Türkiye'de artmaya başlamış ve 1999 yılı sonundan itibaren IMF destekli olarak uygulanmaya başlanan politikalarla birlikte, Türkiye'de vergi yükü olağanüstü ölçüde artmıştır. Yüzde 6,5 oranındaki faizdışı fazla şeklindeki bu programların performans kriteri, ister istemez, gelir idaresini vergi önlemleri

almaya yöneltmiş ve vergi önlemleri, toplum için, ilave vergi, ilave vergi yükü olarak ortaya çıkmıştır.

Rakam vermek istersek; bakın, size çarpıcı bir rakam vereceğim. Sadece konsolide bütçe içerisinde yer alan vergi gelirlerinin 1991 yılında gayri safî millî hâsılaya oranı yüzde 12,4 iken, bu rakam 2000 yılında yüzde 21,1'e, 2004 yılında yüzde 23,6'ya çıkmıştır, 2005 yılında yüzde 24,7 olması hedeflenmiştir. 1991 ile 2005 arasını kıyaslarsanız, reel olarak vergi yükünde yüzde 100 oranında bir artış söz konusudur. Diğer vergileri de bu rakama ilave ettiğimizde, yerel yönetimlerin vergilerini, Türkiye'de vergi yükü, sosyal güvenlik primleri hariç, yüzde 27'ye denk gelmektedir ki, bu, uluslararası ortalamalara yakındır, hatta birçok ülkenin üzerinde bir vergi yükünü ifade etmektedir. Örneğin, OECD...

BAŞKAN - Sayın Hamzaçebi, özür diliyorum, kusura bakmayın, sözünüzü yine kestim...

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, lütfen, bütün arkadaşlar yerinde oturursa... Bakanlar Kurulu sırasında şimdi bir hengâme olacak, karışıklık olacak. Bütün arkadaşlarımızın yerine gelip imzalatılacaktır.

Ayrıca, imzalayamayan arkadaşlar varsa, daha sonra, bizim Kanunlar ve Kararlar Daire Başkanlığımıza gelerek orada imzalayabilirler.

Lütfen, bütün arkadaşlar yerlerine otursunlar, istirham ediyorum... İstirham ediyorum efendim... Yoksa, şimdi, bakınız, bütün arkadaşlar Bakanlar Kurulu sırasına geliyor...

Arkadaşlar, bakınız, Sayın Hatibin sözünü kestim. Bakın, benim görevim, hatibin konuşmasını temin etmektir; ama, şu anda hatibin konuşmasını kesmek zorunda kaldım.

Sayın Hamzaçebi, özür diliyorum; lütfen, buyurun efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vergi yükü, Türkiye'de, OECD ortalamalarına gelmiştir. 30 ülkenin üye olduğu OECD ülkelerinde vergi yükü ortalaması yüzde 27'dir, bu civardadır, Türkiye'nin vergi yükü de, toplam vergi yükü de, sosyal güvenlik primleri hariç, yüzde 27'dir. Demek ki, gerçekten, Türkiye'de çok ağır bir vergi yükü vardır. Hele tarım kesiminin büyüklüğünü dikkate alırsanız, diğer ülkelerde Türkiye'deki tarım kesiminin ekonomideki büyüklüğü kadar bir büyüklüğü olmadığını düşünürsek, tarım kesimini dışarıda bırakarak bir karşılaştırma yaptığımızda, Türkiye'de vergi yükü, OECD ortalamalarının da üzerine çıkmaktadır. İşte, bu noktada, vergi idaresinde, gelir idaresinde reform ihtiyacı kaçınılmaz bir şekilde ortaya çıkmıştır, kendini şiddetle hissettirmeye başlamıştır ve 57 nci hükümetin de gündeminde olan; ama, bir tasarıya dönüşmeyen o çalışmalar, bu hükümet döneminde tasarıya dönüşmüş ve Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmiştir.

Güçlü gelir idaresi kavramıyla yola çıkan hükümetin getirmiş olduğu tasarı, maalesef, güçlü gelir idaresi yaratma özelliğine sahip değildir. Yani, bir yandan bir adım atmaya çalışıyorsunuz; ama, bir yandan, adım atarken, öbür ayağınızla, attığınız adımı, yani, kendinizi çelmelemeye çalışıyorsunuz... Tasarı, böyle bir anlayışla hazırlanmış; üzülenek belirtmek istiyorum. Güçlü gelir idaresi beklentisi olan toplum, mükellef kesimi, çalışanlar, bu beklentiyi bu tasarıda bulma şansına maalesef sahip değildirler. Tasarının bazı yaptığı iyileştirmeler var şüphesiz; örgütlenmede birtakım, fonksiyonel örgütlenme veya mükellef gruplarına göre örgütlenme gibi bazı düzenlemeleri var; ama, bazı konularda bugünküne göre

daha geri düzenlemeler yapmak suretiyle o yapmış olduğu bazı iyi düzenlemeleri de gölgede bırakmaktadır maalesef, onlar gölgede kalmaktadır.

Biraz önce söyledim, güçlü gelir idaresinin temel özelliği nedir; neden bir vergi idaresi maliye bakanlığı içerisinde alınarak bağlı kuruluş haline getirilir, biraz daha ona güç vermeye çalışılır; nedeni şuydu arkadaşlar: Vergi politikası birimi maliye bakanlığı içinde kalacak, vergi uygulaması siyasetin biraz daha uzağında yer alacak. Neden budur. Eğer siyaset uygulamanın içinde, yani, maliye bakanı uygulamanın içinde çok yer alırsa, bütün kararlar kendisine giderse, kendisinin talimatlarıyla şekillenmek durumunda kalırsa o uygulama, o zaman, uygulama, teknik zorunluluklara göre değil, siyasetin zorunluluklarına göre şekillenebilir; böyle bir risk vardır. Bunu, sayın bakanların şahsıyla, kimliğiyle ilgili olarak söylemiyorum; hangi bakan, hangi kişi, hangi parti olursa olsun, böyle bir uygulama risk yaratır. O nedenle, bu iki birimi birbirinden ayırılım diye yola çıkmış bu tasarı hazırlanırken; ama, bakıyoruz, vergi politikası biriminin burada düzenlemesi yok. Maliye Bakanlığı Teşkilat Yasasına bir ilaveyle o birimin burada oluşturulması gerekirdi; hükümet onu daha sonra getireceğiz diyor; olabilir, onu bekleyebiliriz; ama, bu tasarıya baktığımızda, vergi uygulamasını acaba gerçekten siyasetin biraz daha dışına alabilmiş mi; baktığımızda onu göremiyoruz. Örneğin, tasarının 4 üncü maddesine baktığımızda, vergi denetim politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi Maliye Bakanlığına bırakılmıştır.

Değerli arkadaşlar, bu, güçlü gelir idaresi veya yarı özerk gelir idaresi, adına ne dersek diyelim, bugünküne göre daha ileride olması tasarlanmış bir idarî yapılanmaya uygun bir düşünce değildir.

Denetim, uygulamanın kendisidir. Bu denetimi Maliye Bakanlığı içinde bırakarak, Gelirler Genel Müdürlüğünü bugünkü yapısından, bugünkü gücünden daha geriye götürüyorsunuz. Bu kesinlikle yanlıştır. Bugün, en azından Gelirler Genel Müdürlüğü, ben ekonomide şu sektörleri inceleyeceğim kendi denetim elemanlarımla diyebilir; ama, Maliye Bakanlığı bu tasarıdan sonra şunu diyebilecektir: Sen, şu sektörleri incelemeyeceksin. Böyle bir şey olabilir mi, değerli arkadaşlar?! Vergi uygulamasının sonuçlarını kim bilir, veriler nerededir, ekonomideki öncelikleri kim bilir, ekonomideki hangi sektörlerde kriz vardır hangisinde yoktur, nerelere öncelik vermek gerekir, kayıp, kaçak nerede fazladır, ekonominin sektörleri göre rekabet gücü nedir; buna göre denetim politikası şekillenir. Bunun altyapısı, verileri Gelir İdaresi Başkanlığında olacak; ama, denetim politikasını Gelir İdaresi Başkanlığı oluşturamayacak!..

Tasarı gerekçesinde diyor ki: Efendim, bugünkü yapıda görev mükerrerlikleri vardır; biz bunu önlemeye çalışıyoruz. Evet, bugünkü yapıda görev mükerrerlikleri vardır. Vergi inceleme hizmetini bugün 5 birim yürütmektedir; 5 birim... Görev mükerrerlikleri aynen devam etmektedir. Tasarının bu konuda yapmış olduğu en küçük bir iyileştirme yoktur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bunların detaylarını, maddelerde, ben ve söz alan arkadaşlarım açıklayacaktır; ama, bazı konulara daha değinmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Gelir idaresinin bugünkü sorunlarından birisi, mükellef hizmetleridir. Mükellef hizmeti, çok önemli bir kavramdır ve modern vergi idarelerinin önem vermesi gereken bir kavramdır. Bu konuda, tasarıda birtakım hükümler yer alıyor, bunu iyileştirmeye yönelik olarak bazı hükümler yer alıyor; ama, mükellefle en yakın ilişki içerisinde olacak olan taşra birimlerinin örgütlenmesi, tasarıda açık ve net değildir. Hükümet, bölge başkanlığı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine tasarımı getirmiştir. 22 bölgede bölge başkanlığı kuruyordu. Kendi içinde tutarlı bir modeldir. 22 bölge başkanlığı, 22 büyük vergi dairesi demektir. Bunun şubeleri olacaktır. Böylece, vergi toplama maliyetini de en aza indirecek; ama, altkomisyon çalışmaları sırasında, bir önergeyle bundan vazgeçildi, hükümetin bir önergesiyle ve "vergi idaresi başkanlıkları" denildi. Bunun nerelerde kurulacağı, hangi sayıda kurulacağı belli değil. Şimdi, hem modern bir yapılanma getiriyorsunuz hem mükellef hizmetlerine çok önem veren vurgular yapıyorsunuz tasarıda hem de taşradaki örgütlenmenin şekli bu tasarıda belli değil.

Değerli arkadaşlar, o zaman, neden yola çıkmıştı; yani, taşradaki örgütlenmeyi, şu an Parlamento bilmiyorsa, toplum bilmiyorsa, mükellefler bilmiyorsa, gelir idaresi çalışanları bilmiyorsa, mükellef hizmetlerini o noktada nasıl iyileştireceğiz?!

Değerli arkadaşlar, bu, son derece eksik bir tasarıdır.

Devam ediyorum: Gelir idaresinin çalışanlarının motivasyon eksikliği var; tasarı bunu söylüyor. Esasen bunu yazmasa da bunu biliyoruz; gelir idaresi çalışanları motivasyon eksikliğine sahiptir. Tasarı söylüyor; nitelikli elemanı tutamıyoruz, ayrılıyor... Peki, hangi iyileştirmeyi getirdiniz?.. Tasarının getirmiş olduğu, ne özlük hakları yönünden ne görevde yükselme yönünden ne bu insanların, bu çalışanların önünde yeterince kadro açılması yönünden bir iyileştirme vardır. Bir kere, Gelir İdaresi Başkanını, müsteşar ile müsteşar yardımcısı arasında bir yere konumlandırmak suretiyle, otomatik olarak, aşağıya, silsile yoluyla, en alt birime kadar, bütün unvanları, neredeyse bugünkü kadrolarına mahkûm etmiş durumdasınız. Size örnek veriyorum: Gümrük Müsteşarlığı var bugün; sadece Gümrük Vergisinin tahsiliyle uğraşır; ama, Gümrük Müsteşarlığıdır. Siz, gelir idaresi olarak yola çıkıyorsanız, neden Gelir İdaresi Başkanını müsteşar konumuna koymuyorsunuz?!

Gelir idaresi, herhangi bir yasa tasarısı değil arkadaşlar. Hükümet, Temmuz 2004'te bu tasarımı imzalamış; ama, Meclise sekiz ay sonra sevk etmiş, yani sekiz ay daha üzerinde çalışmış. Öncesindeki hazırlık dönemini de dikkate alırsanız, yaklaşık iki yıldır, hükümet bunun üzerinde çalışıyor; ama, iki yılın sonunda gelen tasarı, bir hayal kırıklığı; mükellef açısından hayal kırıklığı; çalışan açısından hayal kırıklığı, kamu yönetimi açısından hayal kırıklığı!..

Tasarı, Kamu Yönetimi Temel Kanununu esas alıyor model olarak. Kamu Yönetimi Temel Kanunu, Meclisten geçmiş; ama, Sayın Cumhurbaşkanı uygun görmediği için yayımlanamamış, yürürlüğe girmemiş. Şimdi, tasarının model aldığı kamu yönetimi yapılanması o. Hükümetler yapılanmayı değiştirebilir; bu, hükümetlerin kararına bağlıdır; ama, burada, kendisi tartışmalı olan bir modeli alırsanız, bu doğru değil. Danışma, denetim birimleri vardır mevcut bakanlıkların teşkilatlanmasını düzenleyen 3046 sayılı Yasada; denetim birimleri orada yer alır, burada bakıyoruz, anahizmet birimlerinde yer alıyor. Yine, o birimlerin

denetim elemanları, ilgili bakanlıklarda, genel müdürlüklerde doğrudan genel müdüre bağlıdır, burada bağlı değil. Hükümet, 3046 sayılı Yasayı değiştirdi. Kamu Yönetimi Temel Yasasını çıkarma iddiasından vazgeçip, daha kısa bir yolla, 3046 sayılı Yasanın örgütlenme şemasını değiştirir, bütün örgüt şemaları da, ona göre buraya gelebilir; hükümet bunu yapabilir; ama, bunu yapmadan, bir çerçeve çizmeden, âdeta "ben, burada böyle düşünüyorum, yarın, bir başka bakanlıkta, teşkilatta farklı düşüneneğim" anlayışıyla buraya yasa getirmeyi doğru bulmuyorum.

Sonra, bu yasanın hazırlanma usulündeki eksikliği size söyleyeyim değerli arkadaşlar. Belki cumhuriyet tarihinde ilk defa -bilemiyorum; ama, araştırmaya çalıştım "ilk defa" diyorum, yanlışım varsa düzeltin- Başbakanlık bürokrasisi, bir kanun tasarısını, görüşleri alınmak üzere bir siyasî parti grubuna göndermiştir. Kanun hazırlama usulünde, siyaset görüş alabilir, hükümetler, bakanlar görüş alır; ama, Başbakanlık bürokrasisi bir siyasî parti grubundan görüş alır mı, değerli arkadaşlar?! Diyelim ki, katılımcı anlayış. Peki, sadece bir iktidar partisi mi var Türkiye Cumhuriyetinde?! Bunu kınıyorum değerli arkadaşlar! Bu, hükümetin bu konuda dahi, kanun hazırlama konusunda dahi ne kadar partizanca bir anlayışı olduğunu gösteriyor. Gerçekten, son derece üzülüyorum. Gelir idaresi yasa tasarısı gibi bir...

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Hangi tarihte göndermiş Sayın Hamzaçebi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Efendim, onun belgelerini komisyonda gösterdim, hiç kimse buna itiraz etmedi, tutanaklarda var. İsterseniz, o belgeyi tekrar size gösterebilirim. Onu, hepiniz veya tasarı kendilerine ulaşan arkadaşlar biliyorlar. Bunu kınıyorum.

Yine, tasarı hazırlığında yanlış olan bir yöntem vardır. Tasarının hazırlığında Vergi Konseyi de görev almıştır. Tasarı, maalesef, Maliye Bakanlığının tasarısı değil, onu da söyleyeyim. Olabilir aslında; gelir idaresi gibi çok önemli bir tasarımı, olağanüstü bir katılımı hazırlamak doğru bir yaklaşımdır.

BAŞKAN - Sayın Hamzaçebi, toparlar mısınız lütfen efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

Vergi Konseyi, bir tasarımı TÜSİAD'da tartışmaya açıyor; önemli ölçüde, o model bu tasarıya girmiş durumda. TÜSİAD'da tabii ki açılsın; TÜSİAD, toplumun vergi ödeyen önemli bir kesimini temsil ediyor, çok güzel yayınları, araştırmaları var; ama, Vergi Konseyi gibi bir kurumun, yani, toplumun birçok kesimini temsil eden, temsilcilerini bünyesinde barındıran konseyin, tasarımı sadece TÜSİAD'da tartışmaya açıp, toplumun vergi ödeyen diğer kesimlerinde tartışmaya açmamasının kabul edilir bir yanı var mıdır, değerli arkadaşlar?! Bu toplumda vergi ödeyen başka kesimler yok mudur?.. Tüketim vergileri var, tüketicinin omzunda; Gelir Vergisi var, büyük ölçüde çalışanların omzunda ve diğer vergiler var.

Değerli arkadaşlar, tasarı, maalesef, her açıdan bir hayal kırıklığı olmuştur. Tasarıdan mutlu olan hiçbir kesim yoktur, ne mükellef ne çalışan ne toplum.

Sözlerimi burada bitiriyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.